

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Войціцького Олександра Валентиновича на тему: «Продуктивність, якість м'яса та обмін речовин у молодняку свиней за використання ферментів», представленій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

У результаті розгляду, опрацювання теоретичних та практичних положень дисертаційного дослідження, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації Войціцького Олександра Валентиновича, а також за підсумками проведеного семінару, визначено наступне:

Актуальність теми досліджень і отриманих результатів. Свинарство є однією з провідних галузей тваринництва, що забезпечує населення високоякісною білковою продукцією та відіграє важливу роль у формуванні продовольчої безпеки держави. У сучасних умовах інтенсивного виробництва свинини особливого значення набувають питання підвищення ефективності використання кормів, реалізації генетичного потенціалу продуктивності тварин та зниження собівартості продукції.

Відомо, що основу раціонів свиней у більшості господарств становлять зернові компоненти, які характеризуються значним вмістом важкоперетравних структурних вуглеводів, клітковини та інших антипоживних речовин. Недостатня ферментативна активність шлунково-кишкового тракту свиней обмежує повноцінне використання поживних речовин корму, що супроводжується зниженням продуктивності та погіршенням конверсії корму.

У зв'язку з цим важливого значення набуває застосування ферментних препаратів, здатних підвищувати доступність поживних речовин кормів, покращувати процеси травлення, активізувати обмін речовин та забезпечувати підвищення продуктивності тварин без використання синтетичних стимуляторів росту.

Особливо актуальними є дослідження ефективності використання комплексних ферментних препаратів у різні технологічні періоди вирощування молодняку свиней, зокрема при використанні вологих кормових сумішок у період дорощування та сухих повнораціонних комбікормів у період вирощування і відгодівлі.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дослідження, представлене в дисертаційній роботі, виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри технології виробництва та переробки продукції тваринництва Вінницького національного аграрного університету за темами: «Вивчення впливу кормових факторів та породи на ефективність виробництва свинини» (№ РК 0123U105377, період виконання грудень 2023 р. – травень 2025 р.), «Вивчення технологічних особливостей утримання та механізму впливу сучасних кормових добавок на виробництво екологічно чистих продуктів в тваринництві, звірівництві та бджільництві» (№ РК 0119U103841, період виконання грудень 2019 р. – грудень 2024 р.).

Наукова новизна одержаних результатів. Уперше на основі комплексних фізіолого-біохімічних, зоотехнічних та гематологічних досліджень науково-обґрунтовано ефективність використання ферментного препарату «Целозим» у годівлі молодняку свиней за умов використання вологих мішанок та повнораціонних комбікормів.

Встановлено, що застосування препарату Целозим сприяє підвищенню інтенсивності росту молодняку свиней, покращенню середньодобових та абсолютних приростів, а також ефективності конверсії корму залежно від рівня введення препарату до раціону.

Експериментально доведено позитивний вплив ферментного препарату на перетравність поживних речовин корму, зокрема протеїну, клітковини, безазотистих екстрактивних речовин та зольних елементів, що супроводжувалося підвищенням коефіцієнтів їх засвоєння та ефективності використання Нітрогену в організмі тварин.

Уперше встановлено вплив різних рівнів введення препарату Целозим на показники азотного обміну молодняку свиней, що проявлялося зниженням втрат Нітрогену з калом, підвищенням його утримання в організмі та покращенням біологічної утилізації протеїну корму.

Отримано нові дані щодо впливу ферментного препарату на морфологічні, імунологічні та біохімічні показники крові свиней. Встановлено посилення фагоцитарної активності лейкоцитів, підвищення вмісту гемоглобіну, активності трансаміназ та α -амілази, що свідчить про активізацію метаболічних і адаптаційних процесів в організмі тварин.

Доведено, що використання препарату Целозим у раціонах молодняку свиней забезпечує підвищення продуктивності та ефективності використання кормів без негативного впливу на фізіологічний стан організму тварин.

Практична цінність результатів дослідження та їх упровадження.

Вивчено практичну доцільність та визначено оптимальні дози застосування ферментного препарату «Целозим» у годівлі молодняку свиней у складі вологих кормових сумішок у період дорощування та сухих повнораціонних комбікормів у період вирощування і відгодівлі.

Встановлено, що використання ферментного препарату «Целозим» у складі вологих мішанок у годівлі поросят на дорощуванні сприяє підвищенню інтенсивності росту, покращенню перетравності основних поживних речовин корму, ефективнішому використанню Нітрогену та зниженню витрат кормів на одиницю приросту без негативного впливу на фізіологічний стан тварин. Найбільш виражений продуктивний ефект встановлено за використання препарату у дозі 0,2 кг/т комбікорму.

Доведено, що застосування ферментного препарату «Целозим» у складі сухих повнораціонних комбікормів у годівлі молодняку свиней на вирощуванні та відгодівлі у дозі 0,6 кг/т комбікорму забезпечує підвищення середньодобових приростів живої маси на 16,0% ($P < 0,001$), збільшення кінцевої живої маси на 10,6% ($P < 0,001$), а також зниження витрат корму на 1

кг приросту на 14,0% порівняно з тваринами контрольної групи.

Встановлено, що використання «Целозиму» у складі сухих комбікормів сприяє покращенню конверсії корму, підвищенню перетравності поживних речовин, активізації білкового, жирового та енергетичного обміну, а також інтенсифікації процесів росту молодняку свиней без негативного впливу на морфологічні та біохімічні показники крові.

Доведено, що застосування ферментного препарату «Целозим» як у складі вологих мішанок, так і сухих повнораціонних комбікормів не порушує перебігу фізіологічних та метаболічних процесів в організмі тварин, не спричиняє патологічних змін внутрішніх органів і сприяє покращенню забійних та м'ясних показників, фізико-хімічних, технологічних та органолептичних властивостей свинини.

Наукові розробки, отримані в межах дисертаційної роботи, впроваджено в умовах СТОВ «Україна» с. Тягун Вінницького району у Вінницькій області: (акт проведення першого науково-господарського дослідження від 23.10.2023 р.), (акт проведення другого науково-господарського дослідження від 27.11.2024 р.), (акт виробничої перевірки першого науково-господарського дослідження від 22.03.2024 р.), (акт виробничої перевірки другого науково-господарського дослідження від 16.12.2024 р.), а також використовуються в навчальному процесі Вінницького національного аграрного університету (довідка про впровадження від 05.12.2024 р. № 01.1-60-1514).

Аналіз кількості наукових публікацій, повноти опублікування результатів дисертації та особистого внеску здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації, засвідчив, що результати дослідження, які викладені в дисертаційній роботі, отримані автором самостійно, та повною мірою відображають основні положення та висновки роботи, доповідалися і обговорювалися на науково-практичних конференціях.

За результатами дисертаційної роботи Войціцького Олександра Валентиновича опубліковано 6 наукових праць загальним обсягом 3,5 умовн.

друк. арк. (власний доробок автора 3,25 умовн. друк. арк.), у наукових фахових виданнях України.

Із них відповідають вимогам п. 8–9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) – 4 публікації.

СПИСОК ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», включених до міжнародної наукометричної бази даних (Index Copernicus)

1. **Войціцький О.В.,** Новгородська Н.В. Ферменти та їх застосування в раціонах свиней. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Серія: Сільськогосподарські науки.* 2023. Т. 25. № 98. С. 77–82. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet-a9813> URL: <https://nvlvet.com.ua/index.php/agriculture/article/view/4722> (0,75 у.о.а., здобувачем здійснено аналіз літературних джерел, обґрунтовано доцільність застосування ферментного препарату у годівлі свиней, проведено узагальнення експериментальних даних та підготовлено матеріал до друку (0,6 у.о.а.).

2. **Войціцький О.В.,** Новгородська Н.В. Показники продуктивності свиней за різного вмісту ферментного препарату «Целозим». *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Серія «Сільськогосподарські науки».* 2024. Т. 26. № 101. С. 80–84. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet-a10113> URL: <https://nvlvet.com.ua/index.php/agriculture/article/view/5207> (0,6 у.о.а., дисертантом проведено експериментальні дослідження, визначено доцільність використання ферментного препарату у годівлі свиней (0,5

у.д.а.).

3. **Войціцький О.В.** Морфологічні і біохімічні показники крові свиней на вирощуванні за використання ферментного препарату «Целозим». Вісник Сумського національного аграрного університету (Тваринництво). 2025. Вип. 4 (63). С. 16-23. DOI: <https://doi.org/10.32782/snau.vyst.2025.4.3> URL: <https://snaubulletin.com.ua/index.php/ls/article/view/1513> (0,97 у.д.а.).

4. **Войціцький О.В.** Вплив ферментної добавки на забійні та м'ясні показники свиней на відгодівлі. *Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки*. 2025. №. 146. Ч. 1. С. 249–259. DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2025.146.1.26> URL: <https://www.agroksauniv.kh.ua/issue-146-1-2025> (0,83 у.д.а.).

Інші видання (тези доповідей)

1. **Войціцький О.В.** Ферментні добавки як чинник підвищення забійних і морфологічних показників свиней на відгодівлі. *Impact of Artificial Intelligence and Other Technologies on Sustainable Development: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conference, December 11-12, 2025*. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, 2025. P. 99-101. URL: <http://www.wayscience.com/konferentsiya-3-11-12-grudnya-2025/>

2. **Войціцький О.В.** Вплив ферменту «Целозим» на перетравність і конверсію корму у свиней на відгодівлі. *Science, Education, and Society in the Context of Globalization: New Development Paradigms and Interdisciplinary Solutions*. Conference Proceedings, December 19, 2025. Boston, USA: Golden Quill Publishing, 2025. P. 140-142. URL: <https://www.economies.in.ua/2025/12/19.html>

Положення дисертаційної роботи пройшли апробацію у доповідях і виступах дисертанта на 2 міжнародних і 7 всеукраїнських науково-практичних конференціях, що відбулися протягом 2022-2026 рр.

ВІСНОВОК

Дисертація Войціцького Олександра Валентиновича на тему:

«Продуктивність, якість м'яса та обмін речовин у молодняку свиней за використання ферментів», є оригінальним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, присвяченим актуальній проблемі підвищення ефективності виробництва свинини. Робота містить нові науково обгрунтовані результати досліджень, які забезпечують вирішення важливого науково-практичного завдання щодо удосконалення технології годівлі молодняку свиней шляхом використання ферментного препарату «Целозим» у складі вологих кормових сумішок та сухих повнораціонних комбікормів.

Отримані результати мають істотне значення для розвитку сучасного свинарства, зокрема в частині підвищення інтенсивності росту молодняку свиней, покращення перетравності поживних речовин корму, оптимізації обмінних процесів, покращення м'ясної продуктивності та якості свинини, а також підвищення економічної ефективності виробництва продукції свинарства.

Наукові положення, що знайшли відображення в дисертації, є обгрунтованими, про що свідчить структурна побудова та зміст роботи, істотний перелік узагальнених, систематизованих та опрацьованих автором фундаментальних робіт вітчизняних та зарубіжних учених і фахівців. Робота виконана державною мовою та відповідає принципам академічної доброчесності.

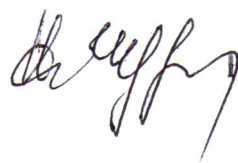
Зміст дисертації відповідає визначеній меті, поставлені дисертантом наукові завдання вирішені повністю, мету дослідження досягнуто. Основні положення дисертації містять елементи наукової новизни. Структура й обсяг роботи відповідають встановленим вимогам. Наукові положення, висновки і рекомендації повністю обгрунтовані та аргументовані, містять наукову новизну та отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях. У публікаціях здобувача відображені основні положення дисертації.

За актуальністю, ступенем новизни, обгрунтованістю науковою та практичною цінністю здобутих результатів, дисертація Войціцького

Олександра Валентиновича на тему: «Продуктивність, якість м'яса та обмін речовин у молодняку свиней за використання ферментів», відповідає спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, вимогам пп. 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) та за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам наказу МОН від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій».

Дисертація Войціцького Олександра Валентиновича на тему: «Продуктивність, якість м'яса та обмін речовин у молодняку свиней за використання ферментів» може бути рекомендована до подання у разову спеціалізовану вчену раду на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

**Голова міжкафедрального семінару
факультету технології виробництва, переробки та
робототехніки у тваринництві та
факультету ветеринарної медицини:
д.с.-г.н., професор, професор кафедри
технології розведення, виробництва та
переробки продукції дрібних тварин
Вінницького національного
аграрного університету**

 **Роман ЧУДАК**

Підпис Чудака Р.А. засвідчено
Вчений секретар



 **Тетяна КОРПАНЮК**